

***PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY***

***Szkoła Podstawowa nr 4 im. UNICEF
w Obornikach***

2025-2026

- I. WSTĘP**
- 1. PODSTAWY PRAWNE**
- 2. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I ZASOBÓW PLACÓWKI**
- 3. CELE OGÓLNE PROGRAMU, SPOSOBY DIAGNOZOWANIA SYTUACJI SZKOLNEJ, INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE**
- 4. WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ**
- II. MODEL ABSOLWENTA NASZEJ SZKOŁY**
- III. CELE OGÓLNE PROGRAMU Z PODZIAŁEM NA ETAPY EDUKACYJNE**
  - DLA KLAS I – III**
  - DLA KLAS IV -- VIII**
- IV. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU Z PODZIAŁEM NA ETAPY EDUKACYJNE**
  - DLA KLAS I – III**
  - DLA KLAS IV -- VIII**
- V. USTALENIE PLANU DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH (zadania do realizacji, sposób realizacji, odpowiedzialni, terminy)**
- VI. SPOSOBY EWALUACJI**

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 jest nieodłącznym elementem Statutu Szkoły. Program uwzględnia wnioski z przeprowadzonej diagnozy potrzeb wychowawczych i środowiskowych społeczności szkolnej. Głównym założeniem programu jest wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej oraz wspieranie rozwoju treściami i działaniami skierowanymi także do rodziców i nauczycieli. Uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi – zarówno w zakresie wspierania, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym. Określa zadania wychowawczo – profilaktyczne szkoły do realizacji na zajęciach z wychowawcą oraz zadania wychowawcze na przedmiotach, na każdym etapie edukacyjnym.

Program w swoich założeniach ma na celu wspomagać rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie, ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania.

1. PODSTAWY PRAWNE:

- A. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- B. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- C. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986).
- D. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
- E. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
- F. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- G. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- H. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
- I. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- J. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- K. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- L. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- M. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej,

edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

N. Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026.

O. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 6 marca 2025 r. w sprawie wprowadzenia edukacji zdrowotnej

Nie można pomijać również aktów prawa wewnątrzszkolnego, ponieważ one również określają działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci. Kluczowe są:

- Statut,
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole.

2. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I ZASOBÓW PLACÓWKI

Szkoła Podstawowa nr 4 w Obornikach jest położona na terenie Gminy Oborniki przy ulicy Obrzyckiej 88. Budynek został oddany do użytku w 1989 r. W szkole znajdują się 32 duże sale lekcyjne, 1 sala średnia oraz 8 małych sal do pracy w grupach. Szkoła wyposażona jest w dwie sale komputerowe. Przed i po lekcjach dzieci mają możliwość uczęszczania do świetlicy, w skład której wchodzi sala rekreacyjna, dydaktyczna i sportowa. W szkole znajduje się sala do zajęć integracji sensorycznej. Szkoła korzysta z hali sportowej i salek gimnastycznych. Podczas długich przerw uczniowie mają możliwość korzystania z sali ciszy. Obok szkoły znajdują się dwa boiska „Orlik”. W pobliżu znajduje się plac zabaw dla dzieci młodszych powiększony o integracyjny plac zabaw, siłownia zewnętrzna oraz ścieżka sprawnościowa.

W ramach rejonizacji do szkoły uczęszczają dzieci z Osiedla Leśnego – ulic Droga Leśna. Szarych Szeregów, Armii Krajowej, H. J. Miękusy, Kruszki, Łazarewicz; ulic: Wodnej, Obrzyckiej, Wybudowanie, Nad Wartą, Z. Nałkowskiej, M. Pawlikowskiej – Jasnorzewskiej, M. Dąbrowskiej, M. Curie-Skłodowskiej, Gen. Okulickiego, Gen. Altera, Gen. Taczaka, Mikołajczyka, Korfantego, Gen. Maczka, Gen. Abrahama, Gen. Bołtucia, Witosa, Dmowskiego, Gen Kutrzeby, Waryńskiego, Gen. Andersa, Gen. Dąbrowskiego, Gen. Roweckiego, Kościuszki, Gen. Kleeberga, Sikorskiego, Majewskiego, Daszyńskiego, M. Radziewiczówny, Bielawskiej, Kalinowej (od nr 15) oraz okolicznych wiosek: Słonaw, Nowołoskońca, Bąblińca oraz uczniowie nie należący do naszego rejonu.

W roku szkolnym 2025/26 szkoła liczy 807 uczniów (wraz z dziećmi z oddziałów przedszkolnych) i 73 nauczycieli. Uczniowie będą pobierać naukę w 33 oddziałach klas I – VIII oraz 2 oddziały będą realizowały obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne.

Szkoła obejmuje specjalną opieką dzieci romskie i ich rodziny. Do szkoły uczęszczają dzieci z rodzin wyznania świadków Jehowy, uczniowie z Ukrainy i Białorusi.

Uczniowie objęci są pomocą dwóch pedagogów, dwóch psychologów, logopedy, nauczyciela do zajęć integracji sensorycznej i terapeuty pedagogicznego. Mają możliwość korzystania z zajęć indywidualnych, korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, logopedycznych, rozwijających uzdolnienia, rozwijających kompetencje społeczno – emocjonalne, glottoterapii, artterapii i integracji sensorycznej.

W szkole są klasy sportowe o profilu piłki ręcznej - od klas IV. Klasy młodsze realizują zajęcia sportowe wraz z nauczycielem wf-u . Dzieci biorą udział w zajęciach sportowych SKS, oraz kółkach zainteresowań prowadzonych przez wychowawców klas.

3. CELE OGÓLNE PROGRAMU, SPOSOBY DIAGNOZOWANIA SYTUACJI SZKOLNYCH, INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE

1. Cele ogólne programu koncentrują się wokół:

- wspomagania dziecka w znalezieniu swojego miejsca w grupie, współdziałania w grupie, akceptacji siebie i tolerancji dla innych,

- wdrożenia uczniów do szeroko pojmowanej samodzielności, samodzielnego podejmowania działań, decyzji i ponoszenia odpowiedzialności za swoje postępowanie,

- rozwijania innowacyjności i kreatywności uczniów,

- przygotowania do życia w demokracji, poszanowaniu praw człowieka, a także do odpowiedzialnego życia rodzinnego, kulturowego, w wierności tradycji i Ojczyźnie w wymiarze lokalnym i ogólnonarodowym,

- wychowania do wartości – kształtowania społecznie pożądanych postaw - szlachetności, zaangażowania społecznego, dbałości o zdrowie, uwrażliwienie na prawdę i dobro, respektowania norm społecznych,

- zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom w zależności od ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w sytuacji kryzysowej a także pomocy wychowawczej i terapeutycznej,

- wspierania rodziców i opiekunów w procesie wychowania dziecka do poszanowania historii, tradycji i wartości religijnych,

- aktywizacja uczniów i rodziców do rozwijania postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne poprzez propagowanie zachowań ekologicznych,

- wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży,

a także priorytetów MEN, które w tym roku skupiają się na:

- Kształtowaniu myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz rozwijaniu umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.

- Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej – kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.

- Promocji zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.

- Profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień.

- Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

- Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.

- Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

- stworzenie warunków do bezpiecznego funkcjonowania uczniów w szkole – zapewnienie im optymalnych warunków do rozwoju zdolności i zainteresowań oraz zdrowego rozwoju psychicznego, fizycznego i społeczno – duchowego,

2. Stała diagnoza zachowań uczniów będzie prowadzona na bieżąco w ramach wszystkich zajęć, godzin wychowawczych oraz w ramach odrębnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych na wszystkich przedmiotach. Będzie polegała na obserwacji uczniów i procesów zachodzących w społeczności szkolnej, badaniach ankietowych, wywiadach/ rozmowach z uczniami, nauczycielami, rodzicami i pracownikami szkoły, analizie dokumentów, prowadzeniu ćwiczeń warsztatowych, gier i zabaw ruchowych.

3. Szkoła będzie podejmowała współpracę z następującymi instytucjami:

- a) placówkami kulturalno-oświatowymi (ośrodkiem kultury, biblioteką publiczną)
- b) poradnią psychologiczno - pedagogiczną,
- c) policją
- d) SANEPiD-em, PCK
- e) Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- f) sądem i kuratorami sądowymi,
- g) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie

4. WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości. Wszelka działalność podejmowana w naszej szkole za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie ma służyć rozwijaniu u wychowanków poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny, oraz poszanowaniu dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultur Europy i świata. Ma podejmować działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi. Szkoła ma zapewniać każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

II. MODEL ABSOLWENTA NASZEJ SZKOŁY

Model absolwenta 2.0 szkoły podstawowej to aktualizacja koncepcji idealnego absolwenta, który powinien być wyposażony w umiejętności i kompetencje potrzebne do dalszego rozwoju i włączenia do społeczeństwa. Ten model podkreśla nie tylko wiedzę, ale również kompetencje miękkie, takie jak krytyczne myślenie, współpraca i adaptacyjność, które są kluczowe w dzisiejszym świecie. Celem modelu absolwenta jest przygotowanie uczniów do wyzwań współczesnego świata, w tym do dalszej edukacji i przyszłego zatrudnienia.

Model absolwenta szkoły podstawowej koncentruje się na:

Rozwój kompetencji miękkich:

Skupia się na rozwijaniu umiejętności takich jak krytyczne myślenie, kreatywność, współpraca, komunikacja, rozwiązywanie problemów, adaptacja do zmian i umiejętność zarządzania czasem. Jego skalę wartości i normy moralne powinny być stabilne, a postępowanie społecznie aprobowane. Powinniśmy pracować nad tym, aby nasz absolwent był kulturalny, szanował rodziców i innych ludzi oraz przyrodę, potrafił wyrażać własne poglądy, był szczery i otwarty w dyskusji, potrafił podejmować tematy trudne.

Indywidualny rozwój:

Chcemy dążyć do tego, by nasi uczniowie osiągnęli wszechstronny rozwój, poprzez rozbudzanie w nich zainteresowania światem. Uczniowie powinni być świadomi swoich mocnych i słabych stron, a także potrafić wykorzystywać swoje predyspozycje i rozwijać się samodzielnie, posiadać realistyczny obraz siebie, znać swoje możliwości. Powinni rozwijać swoją osobowość zgodnie z przyjętymi wartościami moralnymi, podejmować odpowiedzialne decyzje zawodowe i osobiste, odważnie prezentować własny punkt widzenia, brać udział w dyskusjach zachowując tolerancję, otwierać się na nowe poglądy i poszerzać wiedzę. Powinni mieć wykształconą umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów, być dobrze przygotowanymi do podjęcia następnego etapu edukacyjnego.

Zarządzanie wiedzą:

Absolwent powinien umieć poszukiwać informacji, przetwarzać je i wykorzystywać w praktyce, a także rozumieć, że nauka to proces ciągły. Powinien umieć wykorzystać posiadaną wiedzę w praktycznym działaniu. Uczniowie powinni mieć poczucie sprawczości – a jej elementami są tożsamość i poczucie przynależności, odporność psychiczna oraz przekonanie o własnej skuteczności.

Edukacja cyfrowa:

Uczniowie powinni być biegli w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi.

Wartości:

Model podkreśla znaczenie wartości takich jak uczciwość, empatia, tolerancja, odpowiedzialność społeczna, szacunek dla innych i przyjmowanie norm społecznych. Nie odczuwa nienawiści do ludzi o innych poglądach i stylu życia; czuje się członkiem wspólnoty, w której żyje, umiając równocześnie wyzwalać się spod presji grupy i zachowywać w sposób indywidualny, zgodny z wbudowanym w siebie wzorem moralnym. Powinien mieć poczucie patriotyzmu; przeciwstawia się złu, niesprawiedliwości i nałogom, odważnie reaguje i podejmuje decyzje, powinien czuć się obywatelem Polski, Europy i świata, być człowiekiem prawym, przygotowanym do godnego i mądrego życia. Powinien posiadać umiejętność zarządzania sobą i uczenia się oraz dbania o swój dobrostan.

Gotowość do działania:

Absolwent powinien być gotów do podejmowania wyzwań, działać celowo mimo przeszkód i potrafić radzić sobie z trudnościami. Powinien być wytrwały, zrównoważony; kierować się logicznym myśleniem, umieć ujawniać własną aktywność, ambicję, współzawodnictwo; akceptować konieczność społecznej odpowiedzialności i branie na siebie zobowiązań. Powinien posiadać gotowość do poszerzania swojej wiedzy na temat profilaktyki zdrowia fizycznego i psychicznego oraz poszukiwania w tym zakresie informacji z wiarygodnych i sprawdzonych źródeł.

Samodzielność i inicjatywa:

Uczeń powinien potrafić samodzielnie planować i realizować swoje cele, a także wykazywać zaangażowanie, podejmować inicjatywy i samodzielne działanie, a nie tylko poddawać się działaniom innych; kształtować, a nie jedynie być kształtowanym; podejmować odpowiedzialne decyzje i wybory, a nie wyłącznie akceptować te ustalone przez innych.

Współpraca i komunikacja:

Absolwent powinien umieć współpracować z innymi, komunikować się efektywnie i rozumieć różne perspektywy. Powinna cechować go sumienność, powinien umieć pozyskać sobie zaufanie innych, respektować prawa innych. Przyjmować określoną postawę wobec innych ludzi: aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i kulturalnym, wyrażać życzliwość, szacunek i tolerancję wobec innych, poczuwać się do odpowiedzialności za sytuacje, w których uczestniczy i ponosić konsekwencje swoich działań.

Zarządzanie emocjami:

Uczeń powinien być zdolny do kontrolowania swoich emocji i reagowania na sytuacje w sposób odpowiedni. Powinien być zdolny do osiągnięcia emocjonalnej równowagi i spokoju. Powinien mieć

uwaga na swoje samopoczucie fizyczne i psychiczne, w tym na rozpoznawanie własnych uczuć i emocji, stosowanie metod i strategii, które pomagają regulować emocje oraz poprawić fizyczne samopoczucie, a także poszukiwanie wsparcia w tym zakresie, gdy jest to potrzebne.

Sfera fizyczna:

1. Dbą o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz bezpieczeństwo własne i innych.
2. Potrafi konstruktywnie radzić sobie ze stresem, wie jak reagować w sytuacjach trudnych.
3. Prowadzi zdrowy tryb życia, aktywnie spędza wolny czas.
4. Zachęca innych do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.
5. Posiada wiedzę na temat uzależnień, potrafi wykorzystać ją w celu zapobiegania im.
6. Potrafi dostrzec wzajemną zależność między jednostką ludzką a środowiskiem i przeciwdziałać zagrożeniom ekologicznym.

Sfera psychiczna:

1. Ma poczucie odpowiedzialności za własny rozwój. Potrafi planować swoją przyszłość, rozwijać swoje zainteresowania, zdolności i umiejętności.
2. Umie samodzielnie, twórczo i krytycznie myśleć.
3. Potrafi poszukiwać, porządkować i wykorzystać informacje z różnych źródeł oraz efektywnie posługiwać się technologią informacyjną, bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii cyfrowych.
4. Jest komunikatywny. Potrafi skutecznie porozumiewać się i prezentować własny punkt widzenia, poprawnie posługuje się językiem ojczystym oraz językiem obcym.
5. Ma poczucie własnej wartości.
6. Potrafi rozpoznać i wyrazić własne emocje w sposób akceptowany społecznie.

Sfera społeczna:

1. Wytrwale dąży do osiągnięcia celów i wartości ważnych dla siebie i innych.
2. Potrafi efektywnie współdziałać w zespole, budować, prawidłowe relacje społeczne.
3. Rozumie i szanuje innych, jest tolerancyjny wobec różnic indywidualnych, kulturowych.
4. Jest wrażliwy na krzywdę innych, wspiera osoby potrzebujące pomocy.
5. Zna i rozumie normy społeczno - moralne, przestrzega ich, potrafi właściwie zachować się w różnych sytuacjach.
6. Jest odpowiedzialny, prawy i uczciwy. Wywiązuje się z powierzonych zadań, stara się przewidzieć skutki swoich działań i jest gotowy ponieść ich konsekwencje.

Sfera duchowa - aksjologiczna

1. Zna i uznaje wartości uniwersalne takie jak: dobro, prawda, miłość, piękno, wolność, sprawiedliwość, pokój. Są one wyznacznikiem jego działania.
2. Jest świadomy wartości i sensu własnego życia
3. Ma poczucie przynależności do wspólnoty mieszkańców miasta, regionu, państwa polskiego.
4. Zna i kultywuje tradycje rodzinne, regionalne i narodowe.
5. Aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym.
6. Jest związany z tradycją swojej szkoły, aktywnie uczestniczy w propagowaniu jej.

III. CELE OGÓLNE PROGRAMU Z PODZIAŁEM NA ETAPY EDUKACYJNE

DLA KLAS I-III

Obszar zdrowie – edukacja zdrowotna:

- zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;
- uświadomienie negatywnych skutków nadmiernego korzystania z urządzeń typu telefon, tablet, komputer;
- zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
- kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo - skutkowego;
- uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;
- kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.

Obszar społeczny - Kształtowanie postaw społecznych:

- kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;
- rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;
- kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;
- kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;
- przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;
- zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;
- rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

Obszar aksjologiczny - Kultura:

- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się;
- kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;
- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;
- kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
- inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;
- przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów;
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;
- kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;
- kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.

Obszar psychiczny - Bezpieczeństwo:

- zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;
- kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych;
- przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;
- przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;

- kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

DLA KLAS IV-VIII

Klasa IV

A. Obszar fizyczny - zdrowie:

- Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu.
- Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.
- Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.
- Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

B. Obszar społeczny - Kształtowanie postaw społecznych - relacje:

- Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania – budowanie właściwych relacji rówieśniczych.
- Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.
- Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.
- Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.
- Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.
- Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.

C. Obszar aksjologiczny - Kultura

- Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.
- Uważliwanie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.
- Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.
- Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.

D. Obszar psychiczny - Bezpieczeństwo

- Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.
- Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.
- Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Krytyczne podchodzenie do informacji uzyskanych z Internetu.
- Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.
- Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.

Klasa V

A. Obszar fizyczny - Zdrowie:

- Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.

- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałość.

B. Obszar społeczny - Kształtowanie postaw społecznych - relacje:

- Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.
- Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).
- Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, drużyna, wspólnota).
- Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.
- Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.

C. Obszar aksjologiczny - Kultura

- Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.
- Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.
- Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.
- Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.

D. Obszar psychiczny - Bezpieczeństwo

- Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.
- Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.
- Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.
- Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.
- Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.

Klasa VI

A. Obszar fizyczny - Zdrowie:

- Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.
- Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.
- Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.
- Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.

B. Obszar społeczny - Kształtowanie postaw społecznych - relacje:

- Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.
- Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).

- Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.
- Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.
- Rozwijanie samorządności.

C. Obszar aksjologiczny - Kultura

- Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności
- Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.
- Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.
- Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.

D. Obszar psychiczny - Bezpieczeństwo

- Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.
- Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi.
- Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.
- Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.

Klasa VII

A. Obszar fizyczny - Zdrowie:

- Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.
- Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.
- Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.
- Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.
- Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.

B. Obszar społeczny - Kształtowanie postaw społecznych - relacje:

- Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.
- Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, innowacyjności i rozwijanie własnej kreatywności.
- Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).

C. Obszar aksjologiczny - Kultura

- Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

- Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.
- Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.
- Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.

D. Obszar psychiczny - Bezpieczeństwo

- Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.
- Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.
- Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.
- Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.
- Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?

Klasa VIII

A. Obszar fizyczny - Zdrowie:

- Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.
- Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długo terminowych.
- Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.
- Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.
- Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.

B. Obszar społeczny - Kształtowanie postaw społecznych - relacje:

- Dbanie o właściwe relacje rówieśnicze, propagowanie bezpośrednich relacji.
- Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.
- Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.
- Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.

C. Obszar aksjologiczny - Kultura

- Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
- Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.

D. Obszar psychiczny - Bezpieczeństwo

- Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.
- Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.
- Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.
- Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.
- Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU Z PODZIAŁEM NA ETAPY EDUKACYJNE DLA KLAS I-III

A. Obszar fizyczny - Zdrowie:

- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka;
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwania o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet;
- ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;

B. Obszar społeczny - Kształowanie postaw społecznych - relacje:

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;
- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;
- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
- dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;
- dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;
- odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;

- ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;
- szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym;
- uwzględnia godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;
- wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;
- wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego;
- naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;
- przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;

C. Obszar aksjologiczny - Kultura:

- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne;
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;
- określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;
- odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób;
- odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania.

D. Obszar psychiczny - Bezpieczeństwo:

- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego;
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;

- przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie.

DLA KLAS IV – VIII DO POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW

A. Obszar fizyczny - Zdrowie

Edukacja zdrowotna:

* posiada kompetencje w zakresie całościowej dbałości o zdrowie oraz budowanie potencjału zdrowotnego własnego i otoczenia w zgodzie z aktualnymi wyzwaniami epidemicznymi oraz sytuacją geopolityczną.

* posiada alfabetyzm zdrowotny czyli wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na trafne rozpoznanie potrzeb zdrowotnych własnych i otoczenia oraz podejmowanie odpowiednich działań profilaktycznych czy naprawczych. Uczeń powinien zdobyć odpowiednią wiedzę i umiejętności, zanim pojawi się potrzeba skorzystania z nich.

* rozumie powiązania między różnymi aspektami zdrowia i czynnikami na nie wpływającymi, jest zainteresowany zdrowiem własnym i otoczenia oraz angażuje się w zdrowy styl życia.

* uczeń ma świadomość, że zdrowie jest wartością, o którą należy dbać w wymiarze fizycznym, psychicznym, seksualnym, społecznym i środowiskowym na wszystkich etapach życia.

Informatyka:

- w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;

Biologia:

- analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- uzasadnia konieczność ochrony przyrody;
- opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;

Wychowanie fizyczne:

- opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia;
- opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej;
- opisuje zasady zdrowego odżywiania;
- przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży;
- przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach;
- omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
- wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ;
- omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;
- wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;
- wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;

WOS:

- rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;
- podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez

siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;

Przyroda:

- kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu;
- doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie;
- poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;

Edukacja dla bezpieczeństwa:

- wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie;
- wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu;
- omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu;
- dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie);
- wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych;
- ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia;
- ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);

Technika:

- przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska;
- kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;

B. Obszar społeczny - Kształtowanie postaw społecznych - relacje:

Informatyka:

- uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny;
- identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów;
- bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;

Wychowanie fizyczne :

- uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania

się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę;

- pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;
- wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;
- wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną;
- omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci;
- identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;
- wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;
- wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;
- współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;
- motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);

WOS:

- współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;
- wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;
- uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontakt, przynależności, uznania);
- przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku;
- wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie;
- rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;
- przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;

Przyroda:

- zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego;
- doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;

Biologia:

- prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;

C. Obszar aksjologiczny - Kultura:

Język polski:

- kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym;
- rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;

- kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej;
- rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;
- rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;
- rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania;
- rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzośłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;
- kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;
- jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;

Historia:

- poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;

Muzyka:

- poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
- zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;
- zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;
- uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej);
- angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;
- stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;

Plastyka:

- zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);
- zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;

WOS:

- uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady;
- podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego;

- wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym;
- uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom;
- planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;

Przyroda:

- kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;

Geografia:

- łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości;
- przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania;
- rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej;
- ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej);
- kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią;
- rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno- -kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski;
- przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;

Informatyka:

- opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją;
- postępuje etycznie w pracy z informacjami;

D. Obszar psychiczny - Bezpieczeństwo:

Wychowanie fizyczne:

- omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku;
- omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej;
- wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;

- wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im;
- wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;

WOS:

- rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach;
- przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować;
- wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw;
- przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;

Informatyka:

- posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej;
- wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich;
- stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami;
- ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;

Technika:

- przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego;
- analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);

Edukacja dla bezpieczeństwa:

- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka);
- wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;

VI. MONITORING I EWALUACJA

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 im. UNICEF w Obornikach będzie podlegał ciągłemu monitoringowi i ewaluacji, w zależności od sytuacji i potrzeb grup tworzących społeczność szkolną. Metody prowadzenia ewaluacji wynikać będą z

charakteru podejmowanych działań, warunków i okoliczności, w których te działania będą realizowane.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 w Obornikach wraz z rekomendacjami został przedstawiony i zatwierdzony na Radzie Pedagogicznej w dniu 29 sierpnia 2025 roku, przedstawiony i zatwierdzony na posiedzeniu Rady Rodziców w dniu ..... września 2025 r.

Przewodnicząca/y Rady Rodziców

Przewodnicząca Rady Pedagogicznej: